

A tehetséges gyermekek esetében fontos, hogy rendelkezzenek az önszervezés képességével, és képesek legyenek elérni céljaikat. . Az Eötvös József Gimnázium és Kollégium tanárai mindent megtesznek azért, hogy fejlesszék a gyermekek készségeit, melyek elengedhetetlenek a tehetségük kibontakozásához.

Az Eötvös József Gimnázium és Kollégium 2017-ben kapta meg a Minősített Tehetséggondozó Műhely (MTM) címet. Major-Rochlitz Ágnes igazgató-helyettes, MTM programfelelős, valamint Krisztin-Németh Andrea és Kisék Ágnes MTM mentorok meséltek az évtizedes múltira visszatekintő tehetséggondozásról, amelyet folyamatosan fejlesztenek az intézményben.

- *Mióta valósulnak meg tehetséggondozó programok az intézményben?*

Intézményünkben évtizedek óta folytatunk tehetséggondozó tevékenységet programjainkhoz, tagozatainkhoz kapcsolódóan, valamint pályázatok és projektek keretében. Tudatosan vállaljuk a kor elvárásainak megfelelő természettudományos, matematikai, műszaki, humán, nyelvi és informatikai oktatás színvonalas megvalósítását, egy megyei tudásközpont megteremtését. Intézményünk 2001 óta részt vesz az Arany János Tehetséggondozó Programban. 2015-ben nyertük el a z akkreditált kiváló tehetségpont minősítést, 2017-ben a Minősített Tehetséggondozó Műhely (MTM) címet.

Partnerkapcsolatainknak köszönhetően kutatók és egyetemi tanárok tartanak előadásokat diákjainknak, és évente több tudományos kiállításra, gyárlátogatásra és bemutatóra visszük az érdeklődő diákokat. Az Öveges-labor korszerű laboratóriumi eszközei naprakészé teszik diákjaink természettudományos oktatását, a labor ad helyet robotika szakkörünknek és a versenyfelkészülésnek.

Tehetséges diákjaink indulnak az OKTV-n, nemzetközi és országos versenyeken. Négy évtizedes hagyományokkal bíró országos tanulmányi versenyt szervez tantestületünk, matematika-fizika, magyar irodalom, spanyol nyelv és földrajz témakörben.

A gimnáziumban működik magyar-angol két tanítási nyelvű tagozat,, német nyelvi tagozat, matematika tagozat, biológia-kémia tagozat, humán tagozat, sportiskolai képzés és az Arany János Tehetséggondozó Program csoportja.

- *Tapasztalataik szerint melyek a leggyakoribb kihívások a tehetséggondozás területén?*

A tehetséges diákok felismerésében nagy tapasztalattal rendelkeznek kollégáink. A tanulók többségénél már korábban felfigyelhettünk teljesítményükre, képességeikre, mivel a városi és környékbeli általános iskolákkal szoros kapcsolatot tartunk, nyomon követjük eredményeiket, vannak közös rendezvényeink. A 9-es diákokat hamar megismerjük, látjuk személyiségüket, lelkesedésüket, szorgalmukat, érdeklődési körüket. Fel lehet ismerni a tehetségigéreteket, amikor feladatmegoldás során megpróbálnak általánosítani, gondolatmenetükben nem a megszokott utat követnek, a tételek bizonyítását is igénylik. A szaktanárok látják teszteredményeiket, projekt munkáikat, versenyeredményeiket.

Nehézséget inkább az okoz, hogy a diákok és tanárok általános leterheltsége nagy, ezért minden plusz feladatra szánt idő és energia valaminek a rovására megy. Intézményünkben a tagozatos rendszer azt biztosítja, hogy a diákok eleve olyan csoportokba járnak, ami többnyire összhangban van a tehetségterületükkel. A tagozatos rendszer előnye, hogy a kiemelt tantárgyakat emelt óraszámú és csoportbontásban tanulják a diákok, így több lehetőség van a kiegészítő anyagok elsajátítására, egyéni fejlesztésre és versenyfelkészítésre. Gyakran előfordul, hogy a külsős szakemberek által tartott előadásokat, bemutatókat is a tantárgy óráihoz igazodva szervezzük, így nem ütközik a diákok egyéb elfoglaltságával.

A délutáni szakköri és egyéni foglalkozásokon a szaktanárok célirányosan tudnak foglalkozni a tehetséges diákokkal.

- Mit jelent az intézmény életében, hogy **Minősített Tehetséggondozó Műhely**ként is működik, illetve, hogy – akár tágabb értelemben is – részt vesz a **Tehetségek Magyarországa** projektben?

Gimnáziumunk mindig is hangsúlyt fektetett a tehetséggondozásra. Az Arany János Tehetséggondozó Program, tagozatos rendszerünk, az általunk szervezett országos versenyek, az Öveges-laborhoz kapcsolódó rendezvényeink és számos más tevékenységünk miatt úgy gondoltuk, hogy alkalmasak lehetünk az MTM cím elnyerésére.

A célunk az volt, hogy a hagyományos tevékenységeinket támogatni tudjuk, a tanárainknak továbbképzési lehetőséget tudjunk biztosítani és tapasztalatokat és jó gyakorlatokat tudjunk cserélni hasonló intézményekkel.

A Nemzeti Tehetség Központ támogatásával kollégáink továbbképzéseken vehettek részt, a negyedik éve zajló mentorprogram 20 diáknak biztosított egyéni fejlesztést és pályázati lehetőséget, mentor kollégáink továbbképzések és szakmai együttműködések tevékeny részesei lehettek, évente 3-4 műhelymunkához kaptunk támogatást, laptopokkal és más eszközökkel

segítette a munkánkat a program.

A tehetségálózatok kapcsolatrendszerében gimnáziumunk kiemelt partnerkapcsolatot ápol a város két legnagyobb általános iskolájával, tanáraink szakmai munkakapcsolatban állnak.

Az Öveges-labor 11 kistérségi általános iskolával teremt partnerkapcsolatot. Heti egy alkalommal tanítási időben biztosítunk lehetőséget számukra a laborhasználatra szaktanári segítséggel.

- Tapasztalataik szerint az alap pedagógiai ismereteken, készségeken és kompetenciákon túl szükségük van-e speciális ismeretekre, technikákra a tehetséggondozásában résztvevő tanároknak? Ha igen, melyek ezek?

Természetesen szüksége van a mentornak mesterségbeli tudásra, illetve olyan személyiségjegyekre, mellyel a tehetség kibontakozását elő tudja mozdítani. A tehetség mindig eltér az átlagostól, ezért nagy elfogadásra van szükség, nem mindig könnyű megtalálni a közös hangot. Fontos, hogy észre tudja venni a diákban rejlő lehetőséget és azt segítse kibontani.

- *Az Önök intézményében hogyan, milyen elemekből épül fel tehetséggondozó rendszer, és hogyan működik az?*

Intézményünkben elsődlegesen a tagozatos rendszer adja a tehetséggondozás alapját. A tagozat tanulmányi területe iránt elkötelezettséget érző diákok kerülnek egy csoportba, osztályba, ahol az emelt óraszám és a csoportbontás lehetőséget ad a kiegészítő anyagok elsajátítására, egyéni fejlesztésre és versenyfelkészítésre.

A délutáni szakköri foglalkozások, énekkar, rajzszakkör, sportkörök a tagozatoktól függetlenül kínálnak lehetőséget a tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatására.

A teljes gimnáziumot érintő programjaink: Eötvös-nap, Tehetségnap, Kutatók éjszakája. Ezek a programok minden diákunknak lehetőséget adnak, hogy megismerjen olyan szakterületeket, ahol esetleg kamatoztathatja képességeit.

Az Arany János Tehetséggondozó Program és a Nemzeti Tehetség Központ által támogatott mentortanári tevékenység segíti az egyéni tehetségfejlesztést.

- *Az Önök tapasztalatai szerint a szorgalmon túl melyek azok a készségek, kompetenciák, amelyek révén kimagasló eredmények elérésére lesz képes egy diák?*

Tapasztalatunk szerint egy tehetséges diák akkor érhet el kimagasló eredményeket, ha alázatos a tanulással szemben. Nagyon fontos, hogy képes legyen megérteni, hogy a tanulás mit adhat számára, legyenek saját céljai a tanulással kapcsolatban. Rendelkezzen az önszervezés képességével, vagyis jól ossza be az idejét, feladatait. Képes legyen ellenállni annak, hogy a kortársak eltérítsék kitűzött céljaitól.

Cél- és feladatorientáltság, analitikus gondolkodás, sikerélményhez jutás, határozottság, kockázatvállalás, monotóniatűrés, kritikus gondolkodás, problémaérzékenység, stressztűrés, rendszerszemlélet, ezek együttese mind fontos, hogy a tehetség kimagasló eredmények elérésére legyen képes.

- *Mit gondol, milyen egyéni, közösségi, társadalmi haszna, hozadéka lehet a tehetséggondozásnak?*

A gimnázium alapfeladata, hogy a tanulóknak a közismereti tantárgyakból széleskörű és minőségi oktatást nyújtson, megtanítsa őket a tanulásra, segítsen megtalálni azt a területet, amiben tehetségesek és felkészüljenek a felsőoktatásra. Diákjaink az általános műveltség és ismeretek elsajátítása mellett a tehetséggondozó tevékenységek révén lehetőséget kapnak arra, hogy jobban megismerjék saját képességeiket, önértékelésük és jövőképük reálisan fejlődjön, tehetségük kibontakozzon.

Az egyéni fejlődéssel párhuzamosan minden munkafolyamatban hangsúlyt helyezünk arra, hogy egy-egy célért a csoportok tagjai hatékonyan együttműködjenek. Fontosnak tartjuk, hogy a közös gondolkodással, feladatok megosztásával is hozzájáruljunk egyéniségük és közösségi magatartásuk fejlesztéséhez.